

VG hjelper deg

tips oss på: hjelperdeg@vg.no

Slik ble fotobøkene vurdert

● De to viktigste testkriteriene er kvaliteten på bildetrykk og papir. Forskjellene er store på begge punktene.
● Prisen er også et testpunkt. Vi har bestilt den tynneste bokvarianten fra hver butikk. Antall sider i minimumsløsningen

varierer, så vi har regnet ut pris per side.
● Enkleste og billigste form for bokinnbinding er valgt. Det finnes mange valgmuligheter for innbinding, så omslaget på fotobøkene er ikke tatt med i vurderingen.

vurdert

● Alle tjenestene var enkle å bruke. Derfor er heller ikke dette tatt med som et eget punkt i rangeringen.

● De samme bildene er sendt inn til de ulike leverandørene. Vi har plukket ut alt fra dårlige MMS-bilder til ferdig behandlede fotograf-bilder av høy kvalitet.

Testpanelet

VG Nett har et nært samarbeid med en av leverandørene i testen, Eurofoto. Kvaliteten på fotobøkene er derfor vurdert av to eksperter utenfor VG:

● Nina Baardseth, driver firmaet Stupa, som arbeider med bildebehandling og reklameproduksjon.
● Lasse Svendsen, redaktør i bladet Lyd & Bilde.

Se hvordan du lager boken >>>

TAR HJELPET AV

Av ANDREAS BREKKE, KJELL KRISTIANSEN, KIKKA KROG og ØYVIND ENGAN

Personlige fotobøker ligger an til å bli en av årets store julegaveslagere. VG har testet fem av dem.

Lei av limstift og ringpermer? Nå kan du plukke frem årets beste bilder og lage din egen helprofte bok – i stedet for et gammeldags fotoalbum.

En fotobok er ikke noe halv-automatisk printertprodukt. Det er en helt ordentlig, innbundet bok med fargestrykk.

Interessen for fotobøker har eksplodert. Vi har solgt fotobøker i rundt to år nå, og det siste året har salget økt med 700 prosent, sier administrerende direktør i Japan Photo for Norge og Sverige, Stephan Stein.

Japan Photo leverer fotoprodukter til 24 land i Europa. Ifølge Stein er nordmenn klart på fotoboktoppen.

Det er nok fordi Norge er et av de landene i Europa som har høyest teknisk standard og flest digitalkameraer per husstand, sier han.

Japan Photo-sjefen er ikke tvil om at det kommer til å ligge mange pent innbundne familie- og feriebilder under juletrærne i år. Fotoleverandøren har rett og slett måttet femdoble staben sin frem mot jul for å møte fotobokterspørselen.

Seksdobbel bemanning

Vanligvis har vi rundt 20 ansatte som jobber med produksjon av fotobøker. Men nå frem mot desember er det 120 personer som jobber med dette, for

å rekke alle bestillingene for jul. Vi jobber nå 24 timer i døgnet, syv dager i uken, sier Stein.

Også hos Elite Foto merker de den stigende interessen for fotobøker.

Det har helt klart vært en økning, spesielt det siste året. Flere og flere får øynene opp for produktet, og det er jo ikke så rart. Det er jo et produkt som vekker stor begeistring når en ser det, sier Stine Landgraaf Torvaldsen, markedskoordinator i Elite Foto.

Du trenger ikke være data- eller fotoekspert for å lage en fotobok. Alle leverandørene har laget enkle løsninger som er nærmest selvforklarende. Greier du å bestille vanlig fotofremkalling på nett, greier du dette også.

Hos de fleste leverandørene laster du ned et lite program til PC-en din. Så lager du albumet i ro og fred hjemme, og sender det fra deg når du er ferdig.

Løsningen fra Apple fungerer på samme måte, men på Mac-maskiner.

Eurofoto skiller seg ut ved at alt skjer på deres nettside. Du laster ikke ned noe program. Dermed fungerer løsningen deres uansett hva slags maskin du har.

E-post: andreas.brekke@vg.no
kjell.kristiansen@vg.no
kikka.krog@vg.no
oyvind.engan@vg.no

Fotobøker på nett

Eurofoto

VINNER

Pris per side: 14,90 kr. (minimum 30 sider)

Fotobok-tjenesten fra Eurofoto kan brukes både fra PC og Mac. Den er enkel og oversiktlig, med ni maler der du kan velge å sette inn fra ett til fire bilder.

Hver mal kan deretter justeres. Bildene kan roteres og zoomes, men du kan ikke justere farger

eller kontrast som i et billedbehandlingsprogram.

Begge dommene gir Eurofoto toppkarakterer for billedkvaliteten.

Fargebildene er best, spesielt på hudtoner som er vanskelig å få frem på trykk.

Papiret er tykt og kraftig, føles godt å bla i og gir lite gjenskin.

Det står godt imot alle forsøk på å rive, brette og ripe det opp.

Apple iPhoto

Pris per side: 17,30 kr. (minimum 20 sider)

Testens dyreste leverandør fungerer bare med Mac-maskiner. Det har desidert flest muligheter for utforming og redigering.

Bilder kan beskæres, flyttes, roteres og zoomes inn i rammer. Fargejusteringer kan foretas, og pro-

grammet har retusjering- og røde øyne-funksjon.

Bildene er skarpe, sortfargen kraftig og fargenyansene nokså gode. Nina Baardseth trekker litt for «flate» farger.

Lasse Svendsen trekker litt for fargestikk på portrettbildene.

Papiret står til toppkarakter. Det er tynt, men solid, har lite reflekser og er meget ripebestandig.

Foto Knudsen

Pris per side: 15,60 kr. (minimum 30 sider)

Foto Knudsen har 21 forskjellige sidemaler og diverse bakgrunnseffekter, men er like-

vel enkel og oversiktlig å bruke. Malene kan også justeres; du kan for eksempel enkelt flytte bildene rundt på siden.

Bildene kan roteres, men ikke behandles som i et fotoprogram.

Billedkvaliteten er meget

bra. Kontrast, fargegjengivelse og svartnivå er utmerket.

Også svart-hvitt-bildene er bra.

Papiret gir ikke så lett brettekanter og får knapt synlige merker etter å bli utsatt for fuktighet. Men det har litt gjenskin.

Elite foto

Pris per side: 15,10 kr. (minimum 30 sider)

Elite foto har 18 ulike maler, som senere kan justeres. Bilder kan roteres og zoomes inne i rammen. Men det

er lite med effekter og muligheter for å justere farge. Trykkkvaliteten skiller seg ut som klart dårligst i testen. Sort er ikke ordentlig sort. Mellomtonene i bildene forsvinner helt, slik at du går glipp av detaljer i bildene.

Bildene blir grumsete. «Ikke mye elite over dette,»

oppsummerer Lasse Svendsen.

Papiret får heller ikke mye ros. Det er tynt og rives og brettes lett.

Trykkfargen er veldig blank, og skaper gjenskin som ødelegger for bildene.

VG hjelper deg

TENK FOTOBOK!

- De store fotokjedene tilbyr digitalt trykte fotobøker for et par hundrelapper.
- Bruker du allerede digitalt kamera er dette en morsom måte å presentere bildene dine.

Komme i gang DETTE TRENGER DU:

God tid
PC eller Mac av nyere dato med relativt rask internettforbindelse.

En eller annen form for digitalt-kamera.

Kaffe, te, cola, sjokolade, appelsin eller annen form for belønning.

Dekning på kontoen

Lurt å tenke på ORDEN I BILDEMAPPENE:

Det er en god idé å ha et logisk system på bildemappene dine. Gi dem navn og organiser dem etter år og dato. Da blir mappene søkbare og du kan enkelt lete fram de bildene du ønsker. Skal du lage fotobok er det mye tid å spare på et ordentlig mappesystem.

Hvordan velge FORMAT og STØRRELSE:

Hvilket format du velger på boken din bør gjenspeile hvilke bilder du ønsker å fremheve. Vil du ha mer enn ett bilde per side bør du velge en bok som er 20x15 eller større.

Høydeformat
Spesielt velegnet dersom du foretrekker å ta høydebilder eller ønsker å fylle sidene med mye tekst. Smale tekstblokker er lettere å lese enn brede.

Breddeformat
De fleste vil oppdage at fotosamlingen består av flere bredde-bilder enn høyde-bilder. En bok i breddeformat vil gi bedre sideutnyttelse hvis dette er tilfellet. Ved å utnytte side-malene effektivt kommer også høyde-bildene til sin rett.

Kvadratformat
Kvadratformatet bryter med det vi oppfatter som «vanlig» bildeformat, nemlig A4, og kan derfor være overraskende og forfriskende.

De ulike leverandørene har mange forskjellige størrelsesvarianter av formatene. Kikk litt rundt og finn din størrelse!

Merk at bilder i helsideformat nødvendigvis vil måtte beskæres enten de er høyde- eller breddeformat. I den største størrelsen 30x30 gir kvadratformatet en «monumental» følelse og egner seg godt for store anledninger.

Designernes TIPS: TEMAMALER

Alle programmer for produksjon av fotobøker lar deg velge ulike visuelle temaer alt etter hva boken handler om. Du kan velge ulike bilderammer, fargebakgrunner eller små grafiske effekter.

Tenk deg godt om for du bruker visuelle maler. Det som ser slående ut ved første øyekast blir fort kjedelig og utdatert. Husk at det er bildene dine som skal leve videre i boka og at det er historiene disse forteller som bør være viktigst!

STILIG?
En tilfeldig valgt reisebok-mal ser slående og frisk ut ved første blick, men kanskje blir den sliten etter noen år?

LEK MED SIDENE!

OVER: Fellestur til hytta siste helgen i mai. Mye vind og regn, men veldig gøy!
HØYRE: Ungene har blitt store nok til å ha glede av hverandre. Høydepunktet var turene i den nye dravogna (26.-27.05)

BRUK TEKSTFELTET: Boken du lager i dag vil være med deg videre i all evighet. Benytt muligheten til å fortelle når bildet er tatt, hvor det er tatt, hvem som er med og hva som skjer. Morsomme historier følger ofte bildene - få dem med!

La boken bli en DIGITAL DAGBOK!

BARNE-TEGNINGER:

Har du barn kan du fange tidsånden ved å scanne eller avfotografere tegningene deres. Bruk bildene som en dokumentasjon av barnas hverdag. Venter du for lenge har du glemt alt!

AVIS-UTKLIPP:

Hadde lokalavisen en reportasje fra borettslaget? Samlet ungene inn penger til Redd Barna? Ble du intervjuet i bedriftens internmagasin? Scann siden eller avfotografer. Dette er gøy om noen år!

MOBIL-BILDER:

Tar du vare på mobilbildene dine? Vanligvis er de for dårlige til kopiering, men ved å bruke dem smått får de evig liv i boken din.

NETT-SIDER:
Skjermbilder av nett-avisomtale, skjellsettende e-poster eller venners hjemmesider gir morsomme bilder av hverdagen.

PS: Husk å avklare opphavsrett til ting du velger å benytte deg av!

Fotografens TIPS: TA BEDRE BILDER

BLITZ

Slå av blitzen når du klatrer. Legg kamera mot noe stadig. Slå på blitzen i sollys for å jevne ut skygger. Særlig portrett.

DETALJER og GJENTAGELSER

Vanligvis kjedelig, men veldig gøy på bilder. Gå tettere og enda litt til!

BAKGRUNN

Se bildet i lag! Forgrunn, bakgrunn og hovedmotiv endrer seg når du flytter deg.

Reproteknikerens TIPS: BILDEBEHANDLING

FARGEOMETNING:

Ofte kan litt flate og blasse bilder kvikne til med en forsiktig justering av farge-metningen.

KONTRAST:

Mye grått i bildet? Kontrastjustering gir færre mellomtoner og bedre definert svart/hvitt i endene av skalaen.

BESKJÆRING:

Kunne du ikke gå nærmere? Fjern uansede turister eller annet bråk ved å klippe bort deler av bildet.

flere layouttips

SVART-HVITT: Mange bilder med ulike motiver og fargeskalaer kan ofte gi visuelt bråkete sider. Forsøk å gjøre om ett eller flere til svart-hvitt for å dempe fargeinntrykkene. Dette kan også være en metode for å gi dårlig eksponerte fargebilder nytt liv.

PRIORITERING: Ønsker du å la de gode øyeblikkene fortelle en historie kan det være morsomt med mange småbilder. Sidene dine vil likevel tjene på at du samtidig er modig nok til å slå på stortromma! Øyet koser seg på store bildeflater, så trekk opp de beste bildene og vis at du er stolt av dem!

SEKVENSER: Bildeserier er morsomme fordi de viser et hendelsesforløp. Varianjoner i ansiktsuttrykk og bevegelser som ikke er plantagte gir fantastisk liv til sidene samtidig som en begrenset fargeskala binder det hele sammen.

FORTELLINGER: Historier kommer ofte i form av umistelige sitater, kjappe samtaler og små hendelser som er vanskelige å ta vare på. Husk dem, skriv dem ned og rydd plass til små tekstblokker i boka di. Fine stemninger får du ved en variert balanse mellom luft, bilde og tekst.

GØY MED FARGER: Bildene på disse sidene er tatt i løpet av en sensommerdag. Stedene er forskjellige men fargene går igjen! Ofte kan selv middelmådige bilder bli spennende hvis de får bli en del av en morsom og gjennomtenkt side.

Det ørlite AVANSERTE HJØRNET

FLYFOTO:

Enkelte norske og utenlandske nettbaserte karttjenester lar deg se huset og nærmiljøet ditt fra luften. Ønsker du å benytte deg av skjermbilder av hytta, huset eller nabolaget må du selvsagt huske å avklare eventuelle opphavsrettslige spørsmål på forhånd. Med flyfoto og photoshop kan du lage flotte presentasjoner av stedene som betyr noe for deg. Blom ASA (som eier skrå-flyfotoene som vises på telefonkatalogens skråfoto søk) antyder at de neste sommer vil starte online-salg fra flyfoto-basen sin rettet mot privatpersoner.

TOFT!
Nabolaget digitalt konservert. Venners hus, nærbutikk, lekesteder og ulike gangruter til barnehage og skole markert.

PHOTOSHOPPING:

Finder du ikke sidelayoutmalen du ønsker deg til bildene dine? Med litt kunnskap om bruk av avanserte billedbehandlingsprogrammer, som for eksempel Photoshop, kan du enkelt legge opp dine egne layoutmaler. Filene lagrer du som jpg i samme størrelse som fullsidemalen i bokprogrammet ditt og setter den inn som helsidebilde.

TOFT!
Har du overskudd og kunnskap til å lage sider som denne er det bare fantasien som setter grenser.